

PHÁT HIỆN LỖI VÀ LỖ HỔNG PHẦN MỀM

Bài 2. Tổng quan về lỗi và
lỗ hổng phần mềm

Tài liệu tham khảo

1. Đặng Vũ Sơn, Vũ Đình Thu, "**Phát hiện lỗi và lỗ hổng phần mềm**", Hx KTMM, 2013
2. Freitez, et al. "**Software vulnerabilities, prevention and detection methods: a review**" *SEC-MDA 2009: Security in Model Driven Architecture*. 2009.
3. Michael Howard, David LeBlanc, and John Viega, "**24 Deadly Sins of Software Security**", Mc Graw Hill, 2010

1

Khái niệm

2

Phân loại

3

Một số lỗi hổng
phần mềm cụ thể

1

Khái niệm

2

Phân loại

3

Một số lỗi hổng
phần mềm cụ thể

Phần mềm

□ **Phần mềm** là một tập hợp những **câu lệnh** và các **dữ liệu** liên quan nhằm thực hiện một số chức năng hoặc giải quyết một vấn đề cụ thể nào đó.

Hiểm họa an toàn thông tin

Hiểm họa

- **Hiểm họa ATTT** của HTTT là những **khả năng tác động** lên TT, HTTT dẫn tới sự thay đổi, hư hại, sao chép, sự ngăn chặn tiếp cận tới TT; tới sự phá huỷ hoặc sự ngừng trệ hoạt động của vật mang TT.
- **Ví dụ:** virus, động đất, tấn công mạng

Hiểm họa an toàn thông tin

Lỗ hổng

- **Lỗ hổng** của HTTT là những **khiếm khuyết trong chức năng, thành phần** nào đó của HTTT mà có thể bị lợi dụng để gây hại cho hệ thống.
- **Ví dụ:**
  - Không có cơ chế ngăn chặn duyệt mật khẩu
  - Luật lọc của tường lửa không được cập nhật
  - Không có UPS

Lỗi hỏng phần mềm

- ❑ **Lỗi hỏng phần mềm** là một **điểm yếu** trong cách thức cài đặt hoặc là một **lỗi** trong phần mềm **có thể bị khai thác** bởi một kẻ tấn công để làm thay đổi hoạt động bình thường của phần mềm [1]
- ❑ **A software vulnerability** is a **flaw** or **defect** in the software construction that **can be exploited** by an attacker in order to obtain some privileges in the system.

Điểm yếu ≠ Lỗ hổng

❑ Lỗ hổng (Vulnerability)

- thực tế đã bị khai thác
- <https://cve.mitre.org/>
- CVE = Common Vulnerabilities and Exposures

❑ Điểm yếu (Weakness)

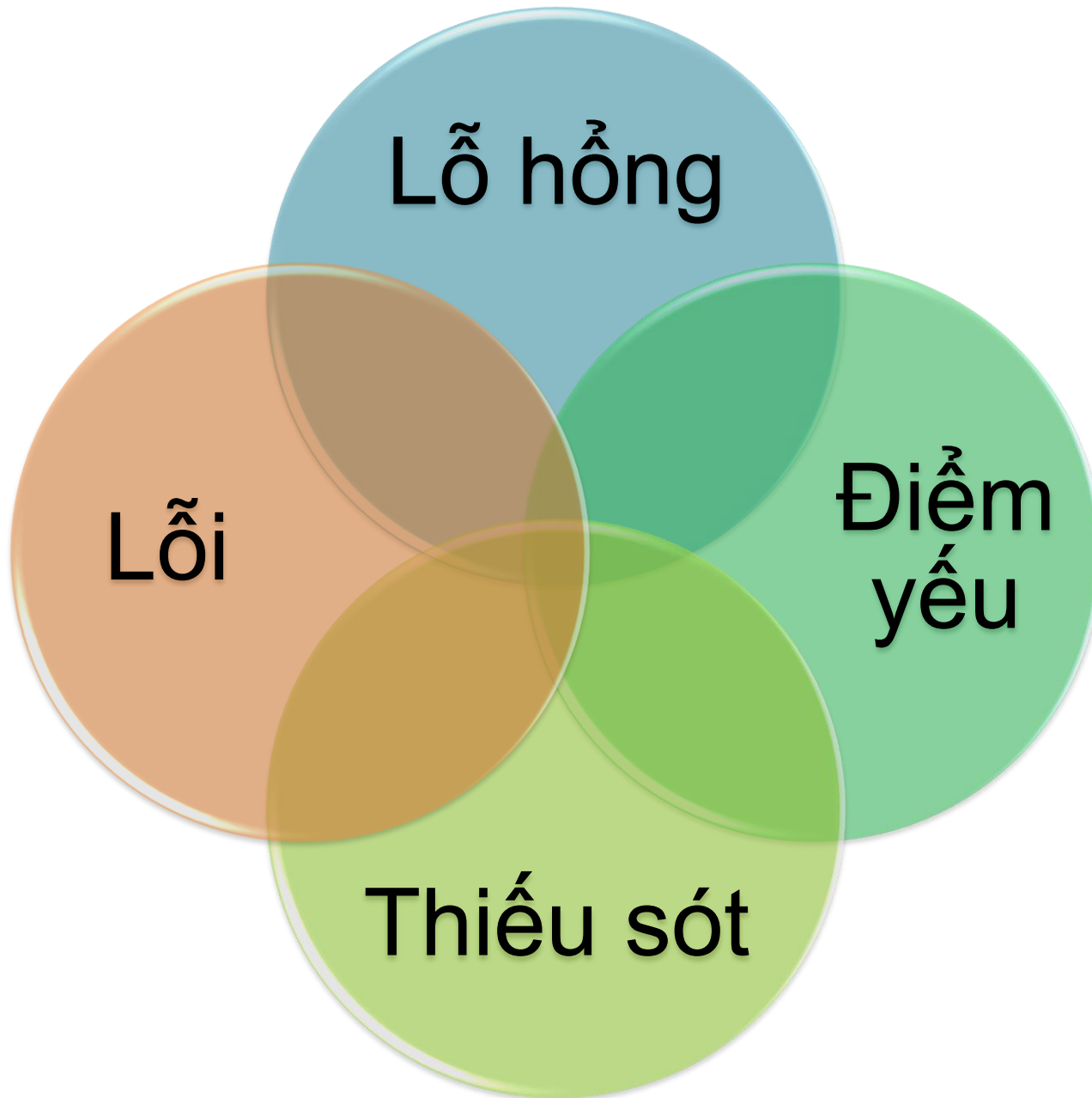
- Có thể bị khai thác
- <https://cwe.mitre.org/>
- CWE = Common Weakness Enumeration

Zero-day vulnerability?

Lỗi và lỗi hỏng phần mềm

- Nguyên nhân của lỗi hỏng là lỗi ở một công đoạn nào đó của quy trình phát triển phần mềm
- Có lỗi chưa chắc đã có lỗi hỏng
- Có lỗi hỏng thì nhất định là vì có lỗi

Thuật ngữ "lỗ hổng"

1

Khái niệm

2

Phân loại

3

Một số lỗi hổng
phần mềm cụ thể

Phân loại

- ❑ **Phân loại:** là việc phân chia một tập hợp thành các tập hợp con theo một tiêu chí phân loại nhất định
- ❑ **Tiêu chí phân loại:** là một đặc điểm của các phần tử được chọn để phân biệt các phần tử với nhau
- ❑ **Ví dụ tiêu chí phân loại:** Giới tính, Điểm trung bình, Độ tuổi, Cân nặng,...

Phân loại lỗi hỏng phần mềm

□ Tiêu chí phân loại

- Theo nguyên nhân xuất hiện
- Theo thời điểm xuất hiện (trong quy trình phát triển phần mềm)
- Theo mức độ nguy hiểm
  - Định tính
  - Định lượng

Phân loại theo nguyên nhân xuất hiện

- In most of the cases vulnerabilities are caused by improper validation of the data supplied by the user [2]
- Lỗi hỏng do kiểm tra dữ liệu: Tràn bộ đệm, Chuỗi định dạng, XSS, SQL Injection...
- Lỗi hỏng khác: Race condition, Sử dụng các thành tố mật mã không an toàn...

Các giai đoạn phát triển phần mềm

Nghiên cứu sơ bộ (Preliminary Investigation)

Phân tích yêu cầu (Analysis)

Thiết kế hệ thống (Design of the System)

Xây dựng phần mềm (Software Construction)

Thử nghiệm hệ thống (System Testing)

Thực hiện, triển khai (System Implementation)

Bảo trì, nâng cấp (System Maintenance)

Giai đoạn Phân tích (đặc tả) yêu cầu

- Lỗi hỏng xuất hiện do không có yêu cầu về tính năng an toàn
- Ví dụ: không yêu cầu cơ chế chống spam ở trang "Liên hệ"

Nội dung

Tôi không phải là người
máy

reCAPTCHA
Bảo mật - Điều khoản

Gửi liên hệ

Giai đoạn Thiết kế

- Lỗi hỏng xuất hiện do:
  - Thiết kế luồng thực thi không an toàn
  - Lựa chọn hoặc cho phép lựa chọn sử dụng các thành tố không an toàn
- Ví dụ: tấn công Padding Oracle lên chế độ CBC của mã khối

	1	2	3	4	5	6	7	8
Encrypted Input	0x28	0x51	0xD6	0xCC	0x68	0xFC	0x35	0x7
	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
	TRIPLE DES							
	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
Intermediary Value	0x39	0x73	0x23	0x22	0x07	0x6a	0x26	0x02
	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
Initialization Vector	0x00	0x00	0x00	0x00	0x00	0x00	0x24	0x3f
	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
Decrypted Value	0x39	0x73	0x23	0x22	0x07	0x6a	0x26	0x02

VALID PADDING ✓

	1	2	3	4	5	6	7	8
Encrypted Input	0x28	0x51	0xD6	0xCC	0x68	0xFC	0x35	0x7
	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
	TRIPLE DES							
	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
Intermediary Value	0x39	0x73	0x23	0x22	0x07	0x6a	0x26	0x02
	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
Initialization Vector	0x00	0x00	0x00	0x00	0x00	0x00	0x00	0x3f
	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
Decrypted Value	0x39	0x73	0x23	0x22	0x07	0x6a	0x26	0x02

INVALID PADDING ✗

Giai đoạn Xây dựng (lập trình)

- Lỗi hỏng xuất hiện do sử dụng các hàm, các cấu trúc không an toàn, do không kiểm tra thỏa đáng dữ liệu đầu vào
- Ví dụ:
  - buffer overflow
  - format string
  - race condition
  - integer overflow...

Định tính mức độ nguy hiểm

- **Lỗ hổng loại C** (Mức thấp): cho phép tấn công từ chối dịch vụ (DoS)
- **Lỗ hổng loại B** (Mức trung bình): cho phép người dùng cục bộ leo thang đặc quyền hoặc truy cập trái phép.
- **Lỗ hổng loại A** (Mức cao): cho phép người dùng từ xa có thể truy nhập trái phép vào hệ thống

Định lượng mức độ nguy hiểm

- ❑ Common Vulnerability Scoring System,
<https://www.first.org/cvss/>
- ❑ Có 3 nhóm đại lượng đặc trưng cho mỗi lỗ hổng
  - Base Metric Group
  - Temporal Metric Group
  - Environmental Metric Group

Base Metric Group

Exploitability Metrics

Attack Vector

Attack Complexity

Privileges Required

User Interaction

Impact Metrics

Confidentiality Impact

Integrity Impact

Availability Impact

Scope

Temporal Metric Group

Exploit Code Maturity

Remediation Level

Report Confidence

Environmental Metric Group

Modified Base Metrics

Confidentiality Requirement

Integrity Requirement

Availability Requirement

Định lượng mức độ nguy hiểm

- Mỗi đại lượng đều có thể đo được và nhận một giá trị nhất định
- Có công thức để tính điểm chung cho lỗi hỏng từ giá trị của các đại lượng,
<https://www.first.org/cvss/calculator/3.0>
- Thang điểm: 0.0 đến 10.0; điểm càng cao càng nguy hiểm

Định lượng mức độ nguy hiểm

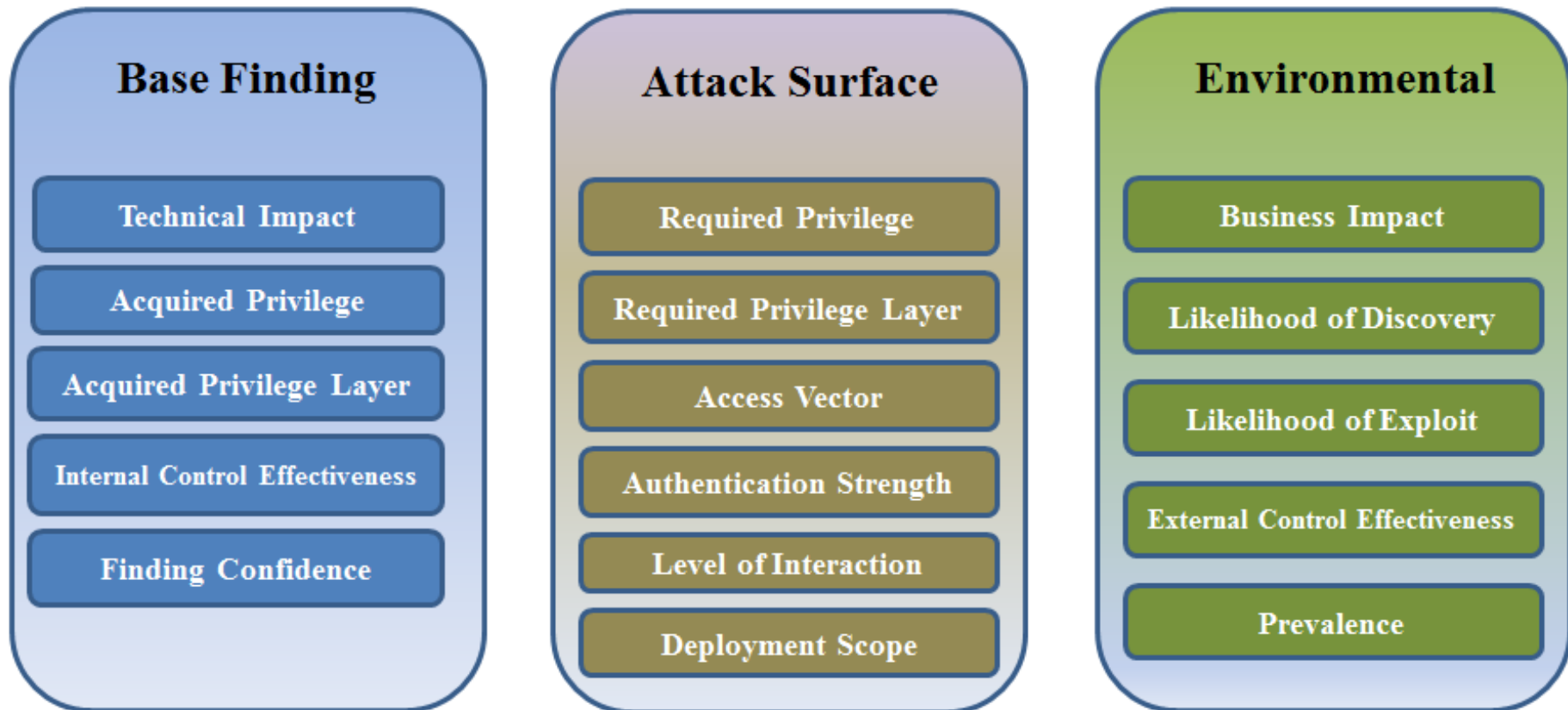
Rating	CVSS Score
None	0.0
Low	0.1 - 3.9
Medium	4.0 - 6.9
High	7.0 - 8.9
Critical	9.0 - 10.0

Demo

Common Weakness Scoring System

- CWSS Metric Groups

https://cwe.mitre.org/cwss/cwss_v1.0.1.html

1

Khái niệm

2

Phân loại

3

Một số lỗi hổng
phần mềm cụ thể

Lỗi hỏng do lập trình

Buffer Overflow

Format String

Integer Overflow

Off-by-One

Race Condition

...

Lỗi hỏng do lập trình

Buffer Overflow

Format String

Integer Overflow

Off-by-One

Race Condition

...

Lỗi hỏng khiến dữ liệu có kích thước lớn có thể tràn ra khỏi vùng đệm để chứa nó

```
char st[10];  
gets(st);
```

Lỗi hỏng do lập trình

Buffer Overflow

Format String

Integer Overflow

Off-by-One

Race Condition

...

Lỗi hỏng khiến dữ liệu chuỗi bị diễn giải như một chuỗi định dạng

```
char st[10];  
gets(st);  
printf(st);
```


Lỗi hỏng do lập trình

Buffer Overflow

Format String

Integer Overflow

Off-by-One

Race Condition

...

Lỗi hỏng khiến kết quả phép toán trên số nguyên bị diễn giải sai khi vượt quá phạm vi giá trị

```
int a, b;  
scanf("%d", &b);  
if(a+b < a)  
    printf("b < 0");
```

Lỗi hỏng do lập trình

Buffer Overflow

Format String

Integer Overflow

Off-by-One

Race Condition

...

Lỗi hỏng khiến ký tự kết thúc chuỗi bị ghi đè

```
char*st1,*st2;
```

```
...
```

```
for(int i=0;i<=strlen(st1);i++)  
    st1[i]=st2[i];
```

Lỗi hỏng do lập trình

Buffer Overflow

Format String

Integer Overflow

Off-by-One

Race Condition

...

Lỗi hỏng trong vấn đề đồng bộ dữ liệu khiến một tiến trình vẫn xử lý dữ liệu cũ, trong khi dữ liệu đã được cập nhật bởi một tiến trình khác

Lỗi hỏng do lập trình

Buffer Overflow

Format String

Integer Overflow

Off-by-One

Race Condition

...

- Lỗi hỏng web: SQL Injection, XSS, CSRF...
- Sử dụng các thành tố mật mã không tốt
- Giải phóng bộ nhớ 2 lần
- Sử dụng bộ nhớ sau khi đã giải phóng
- ...

